

Stavanger 16.12.14

Til Stavanger kommune:

Kommunalstyret for oppvekst

Stavanger formannskap

Rådmannen

**Kommentarer fra Stavangerbarnehagens Foreldreforening (SBF) til foreslått
høringsuttalelse fra Stavanger kommune ang. endringer i barnehageloven og tilhørende
forskrifter**

Formannskapet skal 08.01.15 ta stilling til høringsuttalelse fra Stavanger kommune vedrørende endringer i barnehageloven. I uttalelsen, datert 08.12.14, stiller rådmannen seg positiv til endringene. Det vises til at departementets forslag til presisering av loven i forhold til barnehagens arbeid med dokumentasjon og vurdering er klargjørende og kan bidra til å tydeliggjøre barnehagens mandat og gi foreldrene bedre muligheter for informasjon om barnets utvikling og trivsel. Vi i SBF har et noe annerledes syn på hva endringene vil medføre fordi lovforslaget legger opp til en forståelse av eiers ansvar (barnehagelovens § 7) som er i strid med innholdet i gjeldende «Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver». Det er planlagt endringer i rammeplanen i 2015 med implementering i 2016 og endringer i barnehageloven vil således legge føringer for det videre arbeidet med rammeplanen. Arbeidet med rammeplanen ble påbegynt for flere år siden, men har stoppet opp nettopp pga arbeidet med endringer i barnehageloven som skal gjøres ferdig først og, ifølge Kunnskapsdepartementet, tillate samkjøring. Det som gjenstår av arbeidet med rammeplanen er den delen som omfatter planlegging, dokumentasjon og vurdering - hvilket er et punkt i høringsuttalelsen fra Stavanger kommune.

Vi vil gjøre rede for hvorfor den lovforståelsen som legges til grunn ved foreslått lovendring er uforenlig med innholdet i gjeldende rammeplan og hvorfor tilslutning til denne lovendringen i praksis vil medføre det vi ser som negative endringer i ny rammeplan.

I uttalelsen fra rådmannen omtales presisering av regelverket som positivt bl.a. fordi det vil innebære en tydeliggjøring av regelverket overfor de ansatte i form av å kunne legge til rette for barnas læring og utvikling. Barnehageeier har per i dag ifølge lovens § 7 ansvar for å drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk, og det er ikke foreslått å endre på denne paragrafen. Men i omtale av dette ansvaret og bakgrunn for lovforslaget skriver departementet:

Barnehageeier har det overordnede juridiske ansvaret, og har dermed rett til å velge hvilke system, verktøy og observasjonsmetoder barnehagen skal benytte for å følge med på barns trivsel og utvikling i hverdagen, og for å oppdage og følge opp barn med særlige behov for hjelp og støtte. Det påligger styrer og pedagogisk leder et særlig ansvar for planlegging, gjennomføring, vurdering og utvikling av barnehagens oppgaver og innhold. I barnehageeiers valg av system, verktøy og observasjonsmetoder er det derfor viktig å legge til rette for faglig samarbeid og medvirkning fra styrer og pedagogisk leder.

Lovforståelsen av § 7 «Barnehageeier skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk» er altså fra departementets side at **eier har rett til å velge** hvilke system, verktøy og observasjonsmetoder barnehagen skal benytte. Dette står i kontrast til innholdet i rammeplanens kap. 4:

Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen han/hun har ansvar for. Styrer og pedagogisk leder har ansvar for at barnehagens mål og rammer er klarlagt for personalet, at det utvikles en felles forståelse for målene blant medarbeiderne og for at foreldrene får god og tilstrekkelig informasjon om barnehagens virksomhet.

SBF stusser over logikken i departementets betraktninger om eiers ansvar. Hvorfor skal eier ha rett til å velge system, verktøy og observasjonsmetoder grunnet et juridisk ansvar? At eier – i kraft av sitt juridiske ansvar – påser at verktøy og metode er innenfor regelverket og pålegger de ansatte å forholde seg til dette er noe annet. Dette tillater de ansatte en fleksibilitet og autonomi man også ser innenfor andre virksomheter. SBF mener at departementets ønsker

om kvalitetssikring og eventuelle behov for fjerning av omstridte metoder best kan skje ved at pedagogene kan velge innenfor et bredt utvalg metoder og verktøy som er godkjente av anerkjente fagfolk, normerte for bruk i Norge og innenfor gjeldende regelverk. Vi er kritiske til detaljstyring av pedagogene fordi dette kan medføre nedsatt fleksibilitet i samarbeidet med oss foreldre. Det er de ansatte og foreldrene som kjenner barna best, ikke barnehageeier. I dialog mellom foreldre og ped.leder kan man finne ut hva som vil være til barnets beste sett ut fra dets situasjon, historikk og individuelle behov. En metode som kan være korrekt for et barn i en situasjon trenger ikke være den riktige for et annet barn. Barns utvikling er ikke en naturvitenskapelig disiplin der en enkelt test kan gi fullgode svar på hva som er den beste intervensjon. Hva angår muligheter for informasjon om barnets utvikling og trivsel er vi **ikke** av den oppfatning at dette kan være mangelfullt grunnet mangel på systematiske observasjoner fra pedagogenes side – men heller fordi det mangler pedagoger, pedagogen har for mye å gjøre, det er stort sykefravær osv. Slik vi ser det er rekruttering av kompetente folk som kan få bruke sin tid mest mulig sammen med barna det viktigste grunnlaget for gode, systematiserte observasjoner. SBF ønsker et regelverk som sikrer reell fleksibilitet for pedagogene i deres arbeid med barna våre samt i samarbeidet med oss foreldre. Vi ønsker oss et regelverk som gir oss foreldre reell mulighet til medbestemmelse basert på det faktum at vi ser barna våre i andre kontekster enn det barnehagen gjør. Dette er noe helt annet enn å motsette seg all form for kartlegging og intervensjon.

I siste setning i uthevet avsnitt ser vi at departementet skriver at «i barnehageeiers valg av system, verktøy og observasjonsmetoder er det derfor viktig å legge til rette for faglig samarbeid og medvirkning fra styrer og pedagogisk leder». Vi gjør oppmerksom på at medvirkning ikke er det samme som medbestemmelse, og at det derfor vil være av liten verdi å presisere dette i en lovtekst. Forslaget til endringer legger opp til at eier kan bestemme hvordan pedagogene skal jobbe med barna, og at metoder og verktøy som blir brukt kan komme i konflikt med pedagogenes faglige overbevisning og foreldrenes ønsker. En rekke fagfolk, fra universitetsnivå til lokale barnehageansatte, har protestert mot disse endringene og brukt begreper som «vingeklipping» og «mistillit til en profesjon». Vi syns disse innvendingene må tas på alvor i utarbeidelse av ny lovtekst. Det er vår oppfatning at den lovforståelse som departementet nå legger til grunn, men som ikke skrives spesifikt inn i lovteksten, er uforenlig med dagens rammeplan og ikke vil medføre noen forbedring i arbeidet med barnas utvikling og trivsel eller i samarbeidet med oss foreldre.

Når det gjelder forslaget om Fylkesmannens rett til tilsyn med barnehager i særlige tilfeller (§ 9 tredje ledd) støtter vi dette. Vi stiller oss også positive til videreføring av gjeldende bestemmelser om Fylkesmannen som klageinstans jf § 9b.

SBF støtter forslaget om å bruke begrepet barnehagelærer.

SBF mener at formannskapet **ikke** bør gi sin tilslutning til høringsuttalelsen slik den ser ut i dag.

Hilsen

Stavangerbarnehagenes Foreldreforening

v/ leder Linn Håvik